

Rukouksen maailmasta

1. Jeesus esitti heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla, koskaan lannistumatta:

2. "Eräessä kaupungissa oli tuomari, joka ei pelännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.

3. Siinä kaupungissa oli leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luokseen pyytämään: 'Auta minut oikeuteeni riitapuoltani vastaan'.

4. Pitkään aikaan tuomari ei siihen suostunut. Mutta sitten hän sanoi mielessään: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä,

5. niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, minä autan hänet oikeu-

teensa, ettei hän lopulta kävisi silmilleni'."

6. Herra sanoi: "Kuulkaa, mitä tuo väärä tuomari sanoo!

7. Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituilleen, jotka yötä päivää huutavat häntä avuksi, ja viivyttaisikö hän heiltä apuaan?

8. Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?" (Luuk. 18:1-8)

Rukous kertoo sydämesi tilan

Mitä Sinä elämässäsi kaikkein syvimmin tavoittelet tänään? Mikä on syvin sisimpäsi huokaus? Millaista on Sinun rukouksesi? Miten on mahdollista rukoilla aina? Mitä kristillinen rukous oikein on ja miten se eroaa ei-kristittyjen rukouksesta? Millaisia rukouksia Jumala kuulee?

Rukouksen evankeliumi

Luukkaan evankeliumia voisi kuvata myös sanoilla "Rukouksen evankeliumi", sillä Luukas toistuvasti kertoo, miten Jeesus vetäytyi rukoilemaan. Opetuslapsetkin tajusivat, että rukous on jotain aivan ratkaisevaa hengellisessä elämässä, joten he pyysivät Jeesusta opettamaan heille rukoilemista. Meillä on siksi "Isä-meidän" rukous. Jeesuksen ylimmäispapillinen rukous kertoo, mitä Jeesus rukoili ja mikä on Hänen syvin haunsa tänäänkin.

Anna minulle pyhä risti

Jeesushan pyysi Johanneksen evankeliumin 17. luvun rukouksessa ensin itselleen pyhää Golgatan ristin tuskaa, jossa näkyisi Hänen pelastava rakkautensa kirkkaimpana. Sitten Hän pyysi myös Isältä paluuta taivaalliseen kirkkauteen, josta Hän oli maan päälle tullutkin. Seuraavaksi Hänen sydämellään olivat omat opetuslapset, joita Hän pyysi Isän varjelemaan ja pyhittämään totuuden Sanalla, jotta he suorittaisivat Jeesuksen antaman lähetystehtävän. Edelleen Hän rukoili omilleen syvää hengellistä yhteyttä Isään ja toinen toisiinsa sekä lopulta Hän pyysi sitä, että Hänen omansa pääsisivät Hänen luokseen kirkkauteen.

Jeesuksen rukous kertoi siis Hänen sydämensä syvimät halut ja tahto. Meidän rukouksemmekin kertovat mikä on elämässämme syvintä, vaikka toiset ihmiset eivät sitä edes näkisikään. Raamatun aivan viimeinen rukous kertoo sen, mikä tulisi olla meidän syvin kaipauksemme: ”Tule Herra Jeesus!”

Rukous Jumalan vanhurskauden ja oikeuden toteutumiseksi

Vertauksemme köyhän lesken syvin halu oli saada oikeutta, koska hän oli joutunut vääryyden uhriksi. On mielenkiintoista havaita, että Ilmestyskirjan mukaan Jeesuksen nimen tähden marttyyrikuoleman kärsineet ja taivaallisessa kirkkaudessa olevat pyhät myöskin rukoilevat oikeutta. Heidän syvin halunsa on, että Jeesuksen toisessa tulemisessa, tulisi näkyviin Isän Jumalan täydellinen pyhyys ja vanhurskaus ja että synti lopullisesti hävitettäisiin maan päältä. Kun Jeesus tulee toisen kerran, alkaa uusi taivaallinen valtakunta, jossa vallitsee täydellinen oikeus, vanhurskaus ja rakkaus. Jotta se voisi alkaa, tarvitaan viimeistä tuomiota, jossa kaikki vääryydet oikaistaan ja lopullinen totuus kaikissa niin suurissa kuin pienissäkin asioissa pääsee voittoon. Oikeuden rukoileminen on tiivistetty Isä-meidän rukouksessa sanoihin: ”Tulkoon Sinun valtakuntasi, tapahtukoon Sinun tahtosi!”

Mitä rukous on?

Mutta ennen kuin katsomme vertausta tarkemmin, meidän on syytä selvittää, mistä rukouksessa ei ole kysymys ja mistä siinä on kysymys.

Ei-kristillinen rukous

Ei-kristitytkin rukoilevat. Rukous on yleisinhimillistä. Jopa ateistitkin alkavat rukoilla, kun elämä menee riittävän tiukoille. Kuvatessaan ei-kristillistä rukousta Jeesus varoitti omiaan, etteivät he latelisi pitkiä rukouksia tai ”esittäisi rukoustaitojaan”. Ei-kristillisen rukouksen ajatuksena on saada jotain sellaista rukouksen (ja uhrien ja pyhiinvaellusten ym uskonnollisin) keinoin, mitä ei itse kykene saamaan aikaan.

Siinä mielessä ei-kristillinen ja kristillinen rukous muistuttavat toisiaan, että vasta sitten kun ihminen ei enää itse selviä, ei osaa, ei kykene, hän alkaa vasta todella rukoilla. Avuttomuus on siis rukouksen lähtökohta, vaikka toki on sellaista farisealaista rukousta, jossa ihminen kuvittelee omilla hienoilla rukouksilla saavansa aikaan jotain.

Ei-kristillisen rukouksen ydin on kuitenkin siinä, että rukoilija itse päättää, mitä hän tarvitsee ja pyrkii sitten vaikuttamaan jumaliin ja buddhiin ja muihin yliluonnollisiin voimiin, jotta ne toteuttaisivat hänen tarpeensa tai halunsa. Jos toivottu sitten tapahtuu, saataan tuntea tiettyä kiitollisuutta siitä, että yliluonnolliset voimat ovat olemassa. Mutta jos kysytään, tunteeko rukoilija sen jumaluuden, joka häntä auttoi, vastaus on yleensä jotain seuraavan laista: ”Jumalat ovat niin salattuja, ettei niitä voi henkilökohtaisesti tuntea, mutta eikö se ole pääasia, että minä sain haluamani avun.” Mutta jos toive ei toteudu,

etsitään usein jokin toinen tehokkaampi jumaluus tai uskonto, jonka puoleen sitten käännetään. Ellei sittenkään tule apua, saatetaan joutua epätoivoon.

Kristillinen rukous

Kristillisessä rukouksessa on kysymys aivan muusta. Siinä ei itse asiassa ole edes kovin tärkeää saadaanko se, mitä pyydetään. Kristillinen rukous on yhteyttä sellaiseen Persoonaan, Isään ja Jeesukseen, jotka voidaan tuntea. Herran tahdon voi tietää, Hän puhuu ja Hänelle puhutaan rukouksessa. Kristillisen rukouksen olemus on siis siinä, että voidaan jakaa oma sydän Jeesuksen uhrikuoleman ja ylösnousemuksen tähden Isän kanssa ja samalla saadaan ottaa vastaan sitä, mikä on Jumalan sydämellä. Rukous on siis elämistä jatkuvassa suhteessa Herraan. Rukoilija ei pääätä, mikä on hänelle tarpeen, vaan hän antaa Vapahtajan hallita elämäänsä. Rukouksen kautta hän oppii tuntemaan yhä syvemmin Herraa.

Samoin kuin kaksi naimisissa olevaa ihmistä ovat aina suhteessa toisiinsa, vaikka eivät aina keskustelisiakaan, samoin rukous on jatkuvaa suuntautumista Herran suuntaan oltiin sitten valveilla tai nukuttiin, tehtiin työtä tai levättiin, käytiin sitten kirkossa tai oltiin kävelyllä.

Lakkaamaton rukous

Kun Jeesus tekstissämme kehottaa rukoilemaan aina ja lakkaamatta, kysymys ei tietenkään ole siitä, että koko ajan puhuisimme Jumalalle, vaan että kaiken aikaa elämme avoimesti Hänen kämmenellään. Rukous voi Hänen kämmenellään olla ajoittain tuskan huutoa, katumuksen kyyneleitä, joskus tulvivaa kiitosta ja ylistystä, usein vain huokauksia tai hiljaista mietiskelyä. Mutta kaiken aikaa se on olemista Herran lähellä.

Rukous hädässä

Esimerkkinä hätää kärsivän ihmisen rukouksesta voisi olla esimerkiksi seuraava tilanne. Lääkäri toteaa uskovassa pitkälle kehittyneen syövän. Shokkiin joutunut uskova alkaa huutaa sydämensä hätää, kipua ja pelkoja Herralle. Hän pyytää, että Herra parantaisi. Samalla hän tietää kuitenkin, että tähän tilanteeseen joutuminen on kaiken aikaa ollut Jumalan tiedossa ja hallinnassa. Siksi hän ahdistuksessaan kysyy, mitä Herra Sinä aiot nyt minulle tehdä.

Herra voi vastata monella eri tavalla. Voi olla, että Herran vastaus on niin kuin Johannes Lampisen kohdalla, että hän paranee ja oppii sen kautta uudella tavalla todistamaan pelastuksen tärkeyttä. ”Tärkeää ei ole paraneminen vaan se, että pääsee Herran luokirikkauteen.”

Voi olla, että Herran vastaus on niin kuin aikanaan kuningas Hiskialle: ”Toimita talosi eli tee valmistelut omaa kuolemaasi varten, sillä olen päättänyt kutsua sinut tänne taivaan

puolelle ylistyskuorooni.”

Voi olla, että vastaus kuuluu: ”Nyt sinä huudat ja parut sairauttasi minulle, mutta ennen kuin käyn sitä käsittelemään, haluan, että kuuntelet minua siinä kipeässä syntikysymyksessä, josta olet kieltäytynyt tekemään parannusta tähän asti.”

Voi olla, että vastaus kuuluu: ”Nyt en vielä vastaa sinulle mitään, et ymmärtäisi minua kuitenkaan. Odota ja muista, että silloinkin kun sinulla on tosi vaikeaa, minä olen kanssasi ja aikanaan, kun kykenet ottamaan vastaan, minä vastaan sinulle.” Kaiken tällaisen keskellä suhde Herraan syvenee ja Golgatalla ilmestynyt sanomaton rakkaus saa aivan uutta syvyyttä rukoilijan sydämessä.

Rukouksen voimasta

Usein kuulee puhuttavan rukouksen voimasta. Ilmaus on eräässä mielessä aivan oikea, mutta sen on helppo ymmärtää aivan väärin. Rukouksessa itsessään on yhtä vähän voimaa, kuin kerjäläisen almun anomisella. Hän voi yrittää heittäytyä erityisen sääliittäväksi saadakseen jotain rikkaan ohikulkijan sydämessä liikahtamaan. Meikin saatamme kuvitella, että oma tuskamme jotenkin lisääisi rukoustemme tehoa.

Mutta meidän Jumalamme ei ole niin kuin tuo vertauksemme väärä tuomari, joka saatiin liikkeelle vasta sinnikkäällä huutamisella. Rukouksen todellinen voima on aivan muualla. Se on siinä Herrassa, joka rukouksemme kuulee ja niihin myös vastaa.

Rukous voi täsmälleen yhtä paljon kuin rukouksiin vastaava Jumala voi. Jumala voi tehdä mitä vain – sikäli kuin se on Hänen tahtonsa mukaista. Siksi pienen pienen lapsen rukous ja aikuisen rukous saavat aikaan aivan yhtä paljon, sillä ne molemmat kuulee sama Jumala. Hänen voimastaan on kysymys eikä siitä, että rukouksessa itsessään olisi mitään voimaa. Mutta meidän Jumalamme ei ainoastaan voi ja kykene tekemään suuria, Hän lisäksi rakastaa omiaan ja tahtoo tehdä heille sitä, mikä on heille parasta.

Rukous ja Jumalan maailmanhallinta

Joskus kuulee sanottavan, että rukous liikuttaa Jumalan kättä. Oikein ymmärrettynä sanontaan sisältyy totuus. Oikea ajatus on siinä, että Jumala on liittänyt maailman hallintansa ja maailman evankelioimisen seurakuntansa rukouksiin. Se on Hänen täysin vapaa valintansa. Jumala haluaa toteuttaa toimintansa sillä tavalla, että Hänen seurakuntansa saa ja sen tulee olla jatkuvasti persoonallisessa kommunikaatioyhteydessä Hänen kanssaan. Herra toteuttaa oman suunnitelmansa vastaamalla kansansa rukouksiin. Herra ei siis suinkaan toteuta meidän suunnitelmiaan vaan omansa, mutta sillä tavalla, että Hän synnyttää seurakunnassaan oman tahtonsa mukaisen rukouksen ja toteuttaa suunnitelmansa vastaamalla näihin rukouksiin.

Seurakunnan rukous ei kuitenkaan liikuta Jumalan kättä mielivaltaisesti. Jumala ei ole nimittäin jättänyt seurakuntansa rukousta sen mielenliikahdusten, rukousinnon tai sen puutteen varaan. Jumala on antanut oman Henkensä seurakuntansa jäsenten sydämiin ja seurakunnan keskelle, jotta Pyhä Henki synnyttäisi sen keskeltä Jumalan tahdon mukaisia rukouksia. Lihallisiin rukouksiin Jumala ei ole luvannut vastata. Sanonta pitäisikin ehkä korjata muotoon:

"Jumalan Henki liikuttaa ihmissydämen rukoukseen, joka liikuttaa Jumalan kättä."

Rukouksen kuulemisen ehto

Tässä kohden on kuitenkin hyvä muistaa se, mitä Herra lausui oman kansansa rukouksista:

"Herran käsi ei ole liian lyhyt auttamaan, eikä hänen korvansa kuuro kuulemaan, mutta teidän pahat tekonne erottavat teidät Jumalastanne, ja teidän syntinne peittävät teiltä hänen kasvonsa, niin ettei hän kuule." (Jes. 59:1-2)

Niin kauan kuin me kieltäydymme taipumasta parannukseen synneistä, joista Herra meitä nuhtelee, meidän on turha odottaa vastauksia pyyntöihimme ja anomisiimme. Toisaalta niin pian kuin olemme tunnustaneet syntimme ja saaneet ne anteeksi Jeesuksen Golgatalla vuodattaman uhriveren tähden, meillä on täysi vapaus tuoda kaikki ajatuksemme ja pyyntömme Herran eteen. Herra itse puhdistaa niistä sitten lihalliset ja itsekkäät pois ja saamme nähdä, että Hän vastaa tahtonsa mukaisesti pyyntöihimme, niin pieniin kuin suuriinkin.

Rukous ja usko

Joskus rukouksemme kuulostaa seuraavalta: "Herra auta minua tässä asiassa tällä tavalla! Ellet auta, niin minä teen asian itse!" Tällainen rukous on epäuskon rukous. Epäuskohan on sitä, että tavalla tai toisella selviää itsekin eikä siksi tarvitse Herran apua. Usko taas on sitä, että tunnustaa täyden riippuvuutensa toisen avusta. Ellei Herra tee, itse en mahda mitään. Siksi usko jättää asian kokonaan Herran käsiin ja jää odottamaan Herran asioihin puuttumista ja suostuu myös siihen, mitä Herra vastauksessaan puhuu. Mutta juuri tällaiselle rukoukselle Herra on luvannut suuria vastauksia. "Anokaa mitä ikinä tahdotte ja te saatte sen!"

Pikainen vastaus

Tekstimme vertausta väärästä tuomarista ja leskestä on usein ymmärretty niin, että Jeesus opettaisi sillä peräänantamatonta ja sitkeää rukousta. Lopulta Jumalakin "heltyy" ja antaa sen, mitä pyydämme. Kysymys on kuitenkin vertauksesta vastakohtasta käsin. Näin ollen merkitys on juuri päinvastainen. Toisin sanoen, kun ihmiset ovat kuin tuo väärä tuomari, niin Jumala on aivan toisenlainen. Jumala on hyvä. Hän ei viivytä vastauksista omiensa rukoukseen, vaan rientää nopeasti ja auttaa omansa oikeuteen.

Hyvä kuva Jumalan rukousvastauksista on anteeksiantamuksen "toimitusaika". Kuinka

pian siitä, kun tuhlaajapoika pyysi anteeksi, hän sai isältään anteeksi. Vastaus: Hän oli saanut anteeksi jo ennen kuin ehti anteeksi pyytääkään. Anteeksipyyntö tapahtui Isän rakastavassa sylissä. Meidän Herramme aivan juoksee saadakseen armahtaa sitä, jonka sydämessään on ottanut vasta ensimmäisiä askeleita parannuksen suuntaan. Herra ei viivyttelä armoaan eikä Hän mittaille katumuksen syvyyttä, kun syntinen alkaa etsiä Hänen armoaan. Golgatan uhriveri on jo maksanut kaiken etukäteen.

Tule Herra Jeesus!

Vertauksessa on vielä eräs tärkeä opetus. Se kertoo, millaisia asioita Jumalan seurakunta joutuu lopun ajassa erityisesti rukoilemaan. Leskihän etsi oikeutta, niin kuin edellä totesin. Lopun ajan seurakunta joutuu syvään ahdinkoon ja se rukoilee sen keskellä Jumalan vanhurskauden toteutumista. Mutta samalla Jeesus varoittaa, että juuri lopun ajan keskellä monissa ahdistuksissa ja vainoissa sillä on vaara menettää uskonsa siihen, että Jeesus todellakin tulee pian takaisin. Kyllä seurakunnalla on toki pelastava usko, mutta löytääkö Jeesus lopun ajassa sellaista seurakuntaa, joka uskaltaisi luottaa siihen, että Jeesuksen paluu toisen kerran tänne maan päälle tapahtuu pian ja että Hän todellakin saattaa totuuden ja vanhurskauden valtakunnan voittoon.

Jeesus ei viivyttelä paluutaan. Hän tulee pian, vaikka Herralle pian voikin merkitä hiukan toista kuin meille. Ihmisten pelastusta etsivä Kristuksen rakkaus voi tuntua ahdistuneelta seurakunnalta viivyttelyltä, mutta totuus on toisin: Jeesus tulee pian takaisin! Siksi Ilmestyskirja päättyy rukoukseen: "Tule Herra Jeesus!"

Entä Sinä?

Elätkö Sinä sellaisessa suhteessa Jeesukseen, että rukoilet lakkaamatta. Herra odottaa, että tekisit kaiken elämässäsi Hänelle ja Häntä varten ja suuntautuisit kaikessa Häneen päin. Kun avaat sydämesi Hänelle, löydät syvimmän ilon elämääsi. Hän itse tulee iloksesi.

Entä Sinä, joka et vielä tunne Vapahtajaa? Herra kutsuu Sinut luokseen. Hän haluaa Sinut omakseen ja Hän haluaa jakaa sydämensä Sinun kanssasi. Käy siksi rukouksessa tunnustamaan väärät tiesi ja pyydä saada tulla Hänen luokseen ja Hänen omakseen. Herra odottaa, että saisi armahtaa Sinut!